

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

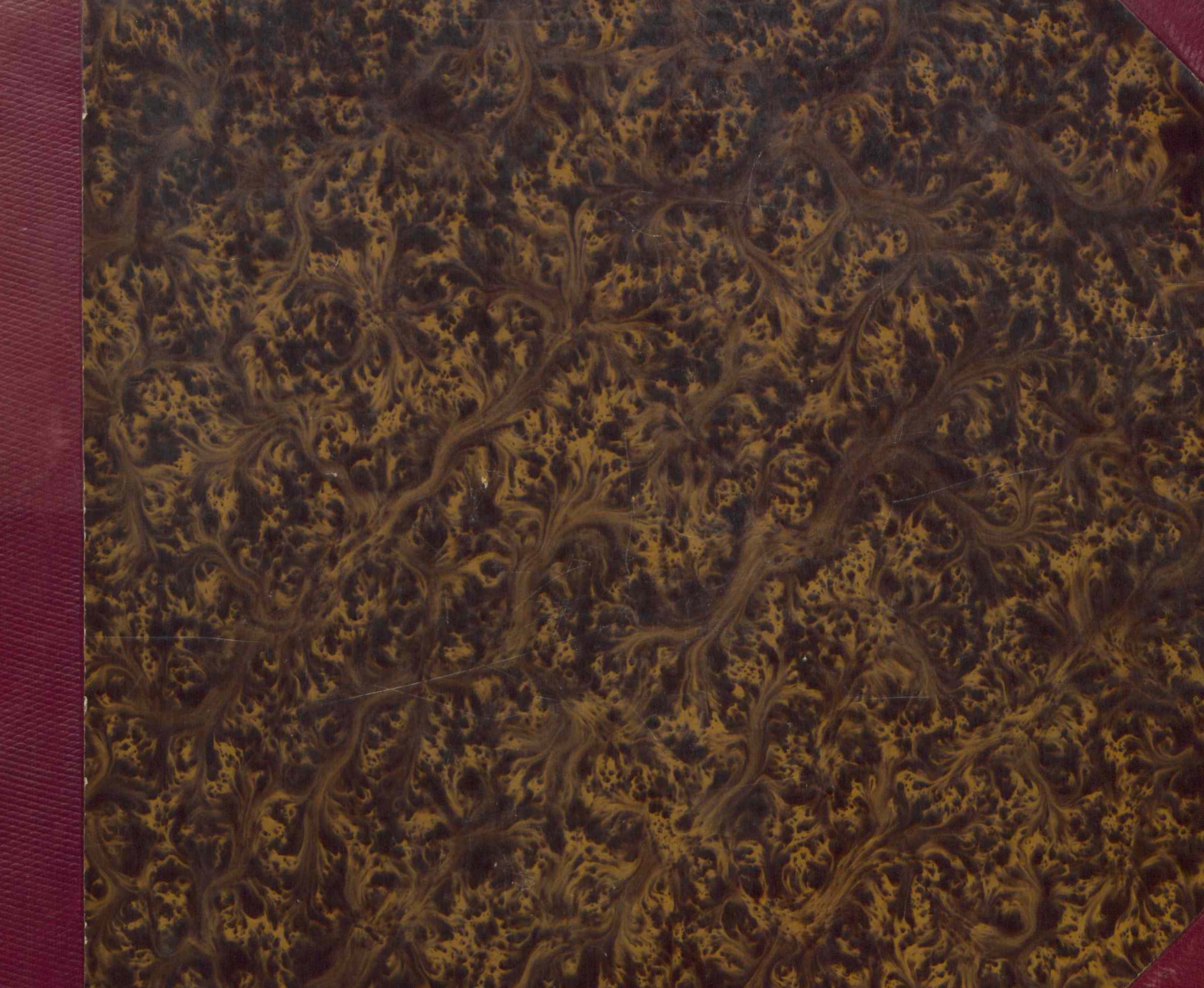
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1. K. H. S.

A. Retzel's Billed

L. W. Tegner & P. Petersen's Billed

BUDERUPHOLM,
i Jylland.

BUDERUPHOLM,

i Jylland.

Nær ved Hoveblandebøjen imellem Hobro og Aalborg i en Afstand af 3 $\frac{1}{2}$ Mile fra Hobro, 3 Mile fra Aalborg, 2 $\frac{1}{2}$ Mile fra Ribe og 3 Mile fra Hurup Strand ligger Herregaarden Buderupholm i Aalborg Amt, Hornum Herred og Buderup Sogn. Ligesom de fleste gamle Herregæder er Gaarden bygget paa en Holm i en Eng; den er paa alle Sider omgivet af høje, skovklædte Bakker, hvoriblandt den smukke Bøgeskov Lunben paa 30 Tønder Land. Fra den sydlige Ende af denne Bakke har man et smukt og vidt Udsig over Gravlev Sø og Buderup Na, der har sit Udspring fra Søen; mange Kilder findes her. Gaarden ligger ikke langt fra Rold Skov, der har et Fladeindhold af 2,400 Tønder Land, og endnu nærmere er den noget større Buderupholm Skov, der tilhører Staten og udgjør 3,000 Tdr. Land. Disse Skovstrækninger i Forening med de høje Bakker og de dybe, af Naer gjennemstraaede Dale, danne en mærkelig Mosebætning til den ellers for Skov saa øde Egn. En Fjerdingvej fra Gaarden findes de smukke Nebbit Bakker, der ere belæede med smaa Bøgebuste. Blandet fra Gravlev Sø og Buderup Na driver en Vandmølle og ledes deraf i Gaardens gamle Borggræve.

Om denne Herregaards Oprindelse fortæller et fabelagtigt Sagn, at en ung Mand ved Navn Sylvester, der efter sin rige Faders Døds ved Reformationstiden havde begivet sig i Kloster, men hælbede til den ny Aare, friede til en katolsk Pige ved Navn Buda. Hendes Fæder og hendes Kærlighed kæmpede alvaarlig med hinanden, og denne Strid havde til Følge, at hun en Gang, da de talede sammen, kastede en Ring ud i Vandet med de Ord: „Mejs inden ti Maaneder en Borg paa det Sted, hvor Ringen falder, og jeg er din.“ Den unge Mand rev en Gren af et Træ, sprang ud i Vandet, satte den ned paa det Sted, hvor Ringen havde faldet, og lovede, at Borgens Stulbe være rejst til den fastsatte Tid. For at fremme dette vist nok meget vanskelige Foretagende og for at kunne gjøre Regning paa Klostersets Understøttelse, som vilde kunne staa ham en Mængde Arbejdere, fortalte han nu Prioreren, at Somsfru Maria havde aabenbaret sig for ham i en Drøm, at hun havde budet ham at bygge en Borg i Kæret, at Buda vilde vorde dens Tjenerinde, samle store Rigdomme og dø barnløs, efter at have indsat Klosteret til Arving af sin hele Ejendom. „Ja,“ sagde den derover henrykte Prior, „da bør Klosteret gjøre alt for at fremme en saa god Sag.“ Sylvester kjøbte over 2,000 Tønder Land, drog til Udlandet for at hente dygtige Bygmestere og Arbejdsfolk,

oprette et Teglværk og satte over 200 Arbejdere i Virksomhed. Man grov Kanaler, kjørte flere tusende Læs Grus ud i Dyndet, og sex Maaneder efter hejsedes Kranen paa Tagværket, ja alt gik saa hurtig, at Bygningerne vare fuldenkte, før end ni Maaneder vare omme. Da Drukspøgelset holdtes, og Gæsterne efter Bordet gik til Vinduerne, hejsedes der et stort Flag i Gaarden, og da det udfoldede sig, læste man derpaa: „Buderupholm!“

Til Buderupholm har i de sidste hundrede Aar hørt Nolsgaardens Teglgård i Skjorping Sogn, Høllum Herred; i dens Eng findes nogle Levninger af en Borg, hvortil der ogsaa kjytter sig et Sagn; men dette er langt ældre. Det fortæller, at Borgens forbum var en stor Røverborg, hvis Beboere jævnlig om Søndagen indfandt sig i Buderup Kirke og gavede sig Mine af at være fremme Tilhørere ved Gudstjenesten. Men naar nu Folk forløb Kirken, overfaldt disse Nibinge dem og udplyndrede dem. Bønderne lærte derover, deres Kæremaal kom endelig Dronning Margrete for Øren, og hun tog sig af Sagen. Hun afsendte en Flok Ryttere, der lagde sig i Vaghold nær ved Borgens, indtil Røverne havde draget ud paa sit Tog. Da dette havde fundet Sted, lod hun Rytterne vende Skoen under sine Heste, saa at det syntes, som om de havde rebet ud, endstjønt det modsatte var Tilfældet. Røverne ventte hjem og saa da ifkun de ubad gaende Spor; de fik besarsag ingen Mistanke og rebe ind i Borgens. Her havde imidlertid Rytterne dræbt alle Røvernes Fæller, der havde været hjemme, og de andre mødtes nu paa en saadan Maade, at de albrig kom ud igjen. Paa en Høj udenfor paa Marken laaber Sagnet Dronningen selv have sidet for at se paa Udførelsen af denne Krigslift. Smellem Borgens Levninger fandtes en stor Tærnbør, der en Tid lang benyttedes til Forstensplade paa Buderupholm; nu er den nedlagt i Gangen i Gaardens østre Fløj. Historien hender imidlertid intet til denne romantiske Begivenhed, men meddeleer altså, at i Aaret 1372 tilførte Egholm Slot i Høllum Herred Henrik Bogwisch, at denne da stjælede det til Hr. Peder Lpkke, at Hr. Iver Lpkke 1374 fik Bred derpaa, og at han 1386 stjælede det til Dronning Margrete, som i Aaret 1391 gav det til Fru Monnekloster i Aalborg for daglige Sjælemesser for hende selv og hendes Forældre. Priorinden og Konventet udstærte et Drev derom; Slottets Bygning stulbe nedbrødes og benyttedes til Klostersets Standsættelse.

BUDERUPHOLM,

i Jylland.

Heraf ses det, at Etten Lykke allerede tidlig i denne Egn har haft Gods, og de ælste Ejere af Buderupholm hørte ligeledes til denne Et. I den første Halvdel af det 16de Hundreaar havde Hr. Joakim Lykke Gods i Buderup, Støvring og Maastrup Byer i Buderup Sogn og i Gravel Sogn og By; men paa hans Tid var der maaske endnu ikke nogen Gaard Buderupholm. Han fik den 26de Januar 1534 et Bidne af Hornum Herredsting, udstædt ibl. a. af Malte Lavridsen (Biffert) til Albæ, om hans Landhævd paa Koftebgaard (i Sønderup Sogn) med Høfkes Gaardsted, Buderup med sit Ejeendom, 2 Gaarde og 2 Vofteber i Maastrup, 2 Gaarde i Støvring, Bidstrup (nu Vittrup, under Høvedgaardstaxten) med alt Tilliggende, 2 Gaarde og 2 Vofteber i Gjerlev og 1 Gaard i Dylev (Gravel Sogn). Hr. Joakim Lykke var gift med Fru Maren Wille, Søster til Hr. Esge Wille til Swanholm og Biskop Dve Wille. Han levede endnu i Aaret 1539.

I en meget lang Aarække har Sognepræsten til Aarstrup, Gravel og Buderup beboet Julstrup Præstegaard i sist nævnte Sogn; fordem laa Præstegaarden i selve Buderup By, hvilket vedbærede indtil 1552. I dette Aar fik nemlig Iver Lykke ved Magesliste med Kongen den Præstegaard i Buderup Sogn, som Hr. Christiern Povelsen beboede, og en anden Gaard i Sognet, hvori Jens Sømand boede. Iver Lykke var Søn af Hr. Joakim Lykke og Fru Maren Wille og stred sig 1544 til Koftebgaard, men 1552 til Buderupholm. I det sist nævnte Aar havde han for Kongens Retterting en Retsfag, der giver et godt Bidrag til Skildringen af Tidensaanen. Iver Lykke indstærkede Smeden Søren Nielsen i Skjorpinge, Jakob Persen i Støvring og bisøfs Medfølgere, fordi de for nogen Tid siden ved Mattetide havde faret ind i hans Gaard Buderupholm; i Dokumentet faldes den Venderupgaard, hvilket maa være en Fejl, efterdem denne Gaard ikke tilhørte Iver Lykke, de omtalte Bønder vare fra Buderupholms nærmeste Omegn, og der tales i Dommen om Hornum Herredsting, hvormod Vonderup (nu Verchenfeld) ligger i Vesterbølle Sogn, Rindes Herred. I Gaardens Fængsel sad en af Herremændens Tjenere (Bønder) Peder Wendelbo i Stof og Jærn som Tyv. Vaade Iver Lykke og hans Foged vare fraværende, og imod deres Villie toge Smeden og hans Medhjælper Tyven ud af Fængselet, førte ham til Hornum Herredsting og fik ham der hængt, hvilket Iver Lykke mente at være gjort med Uret. Dertil foarede Søren Nielsen, at han i Gaarden havde fundet den Tyv, der havde stjaalet hans Penge 5 Rtbl. og Pungen, de laa i, og at Tyven havde tilfaaet sin Gjerning. Herremændens Gaardsfoged havde først sagt god for Tyven, men derpaa opfagt denne Vorgen og sat ham i Stof og Jærn, hvorpaa han havde sendt Bub efter Smeden, at han skulde stille ham ved sin Tyv; saa red han bort og gav da Nøglerne til en anden, der skulde

obergive Tyven til Smeden. Søren Nielsen paastod end videre, at han ikke havde taget Tyven ud af Stof og Jærn, men at Jakob Persen havde hentet ham denne ud i Marken. Det ophlystes imidlertid ved nøgere Undersøgelse, at da Søren Nielsen var kommen med Herredsfogeden, havde han selv tillige med Jakob Persen og to andre Mænd gaaet ind til Tyven, der da sad i en Hjedder (Vante) med Tyvefosterne ved Siden af sig. Søren Nielsen aabnede nu Rensens Laas, hvorpaa de førte Tyren med sig ud paa Marken og overgav ham til Herredsfogeden, der sørgede for, at han fik Tag over Hovedet for den Nat; den næste Dag førte de ham til Tinge, og han fandt Døden i Galgen. Og saa Jakob Persen troede, at der ikke var noget ondt i det, han havde gjort; men Iver Lykke spurgte, om disse Mænd ikke maatte stande til Rette, fordi de havde taget den Karl ud af hans Stof og Jærn og brudt hans Laas i Mørke og Mulum i hans egen og hans myndige Fogeds Fraværelse. Fængselet findes endnu nær ved Gaardens Port og er uden Tvivl temmelig usforandret. Ketten, hvori Kongen selv var tilstede, kunde ikke andet end give Herremændens Medhold, og de dumbrivtige Bønder dømtes til at bøde Vover for Vold og Hærværk. De Rigsraader, der dømte i denne Sag, vare Kansleren Johan Friis, Rigmarsken Erik Banner, Hr. Otte Krumpen, Oluf Munk, Jørgen Lykke og Gabriel Gylbenstjerne, og de to Landsdommere for Nørrejylland vare Axel Juul og Herman Steef. — Iver Lykke havde efterhaanden Søgaard, Borggaard (i Vendsjøel) og Vrejlev Kloster i Pant af Kronen. Han gitebe sig 1539 med Vomfru Olive Krabbe, Datter af Rigmarsken Hr. Thge Krabbe til Bustrup og Vegholm og Fru Anne Rosenfrands, og bøde 1555.

Christoffer Lykke, en Søn af Iver Lykke og Fru Olive Krabbe, ejede efter sin Fader Buderupholm; men han boede maaske mest paa sin anden Herregaard Høsel (i Randers Amt, Sønder Herred og Aalsø Sogn). Paa Høsel gjorde han i Aaret 1597 sin Datters Vomsfru Olive Lykkes Bthylup med Iver Juul, og da sit Glæden en brad og sørgelig Ende, efterdem Fru Mette Biffert, der var Enke efter Morten Krabbe, Christoffer Lykkes Morbroder, bøde, imedens hun banfede med Brudgommens Morbroder Rigsraad Albret Friis til Haraldskær. Ved Magesliste med Kong Frederik den anden fik Christoffer Lykke 1581 Grinberøvel Kloster (i Salling) for sin moderne Gaard Skoogaard i Vester-Flakkebjerg Herred i Sølland. Han bøde i Tiden imellem Aarene 1609 og 1614. Hans første Hustru var Fru Anne Rosenfrands, efter hvis Død han fra September 1588 var gift med Fru Edel Mogensdatter (Hvide), der endnu levede i Aaret 1623. Hans Søn af første Egteskab Iver Lykke kan maaske en kort Tid have ejet Buderupholm; men allerede 1614 stred han sig til Havnus. Derimod tilhørte Buderup-

BUDERUPHOLM,

i Jylland.

holm samme Aar Johan Brokkenhus til Sebbel Kloster, om hvem det vides, at han endnu 1617 var Gaardens Ejer. Han døde 1618 eller 1619 og var fra 1591 gift med Fru Kirsten Rosenfrands, Søster til Christoffer Lykkes første Hustru. De vare Døtre af Niels Rosenfrands til Rydhave (Ryde Sogn, Gising Herred) og Fru Maren Lunge.

Deres Broder Axel Rosenfrands, der var født paa Rydhave i Aaret 1552 og fra sit tiende til sit trettende Aar havde været hos Niels Suel paa Malskjær, som var gift med hans Moder Fru Christense Lunge, og derefter flere Aar havde været i forskellige tykke Hyrsters Tjeneste som Hofmand og Kriger, var i Begyndelsen af Aaret 1621 bleven Buderupholms Ejer. Han skrev sig først til Halkær, som havde tilhørt hans Fader, og som han endnu ejede 1610, derpaa 1613 til Rye, 1617 til Skjøllegaard og fik nu tilslibt Buderupholm. Han var fra 1588 til 1603 gift med Fru Ellen Suel, Anne derafter Entemand i fem Aar, og 1608 blev Somfru Anne Høg, hvis Fader var Etthgve Høg til Bang, hans anden Hustru. Dglaa dette Egteløb varede femten Aar; thi Axel Rosenfrands døde paa Buderupholm den 25de December 1623. Efter hans Død ejede hans Enke tillige med hans Søn af første Egteløb Niels Rosenfrands Buderupholm. Ikke længe før Faderens Død var Niels Rosenfrands kommen hjem fra Ostindien, hvorhen han havde fulgt Dve Gjedde. Han skrev sig 1624 til Buderupholm og kaldte sig da Stibshøvedsmænd; hans Levetid var kort, efterom han allerede 1626 forlod denne Verden. Endnu 1634 ejede hans Stifmoder Fru Anne Høg Buderupholm; men 1647 boede hun paa Naafildegaard (Ellidshøj Sogn, Hørnum Herred).

Hendes Broder Mogens Høg til Rørgaardsholm var nogle Aar Ejer af Buderupholm og folgte denne Gaard ved Skjøde af 6te Novbr. 1640 til sin Stifatter Somfru Anne Lykke. For Gaarden, hvis Hartkorn, hvortil Bistrup Mark var medregnet, udgjorde 30 Tdr. Hartkorn og Eng, var Skjødesummen 1,800 Rdlr. Spec. eller 60 Rdlr. Spec. for hver Tønde Hartkorn, hvortil kom 400 Rdlr. Spec. for Gaardens Bygninger. Det Gods, der medfulgte i Gravlev, Buderup og Ulidshøj (Ellidshøj) Sogne, slutte hun godtjære med 50 Rdlr. Spec. for hver Tønde Hartkorn, for saa vidt som hendes Stifader havde kjøbt det af sin Broder Jens Høg og sin Søster Fru Anne; men hvad der var kjøbt af andre, slutte hun betale med 55 Rdlr. Spec. for hver Tønde Hartkorn. Efter hendes Død 1637 var en af hendes Arvinge, Ritmester Jørgen Lykke Gaardens Ejer fra 1658 til 1667. 3 Januar 1664 fik han af Dve Rosenfrands Skjøde paa et Begravelsessted i Buderup Kirke, som havde tilhørt Axel Rosenfrands og Fru Anne Høg, og i April f. A. tilskjødede Henrik Ernst ham noget Forbegods i Nebbilb By, Skjorpinge

Sogn. Den 14de Februar 1667 folgte Jørgen Lykke Buderupholm med Mølle og Gods til Ritmester Peter Risler, der døde 1692. Hans Enke Anna Techla v. Baumgarten Skjødede den 2den Juni 1692 med sine andre Børns Samtykke til sin Datters Barbara Rislers Mand Lieutenant Mikkel Suhr Buderupholm med Vandmølle 18 Tdr. 4 Epr. 2 Fdt. 2 Alb. Hartkorn, Buderup Sogns Kongetiende 12 Tdr. Hartkorn og dertil følgende Gods: i Skovring 2 Gaarde og 6 Huse, i Madstrup 4 Gaarde, hvoraf den ene øde, og 3 Gadehuse, hvoraf de to øde, i Gravlev Sogn og By 7 Gaarde, hvoraf de tre øde, og 3 Huse, hvoraf de to øde, i Dylev 2 Gaarde, hvoraf den ene øde, og 2 Huse, og i Skjorpinge Sogn 1 Gaard med Skov til 120 Spins Olden eller 5 Tdr. Hartkorn Skovskjold og 2 Huse, hvoraf det ene var øde. Efter at have afstaaet Gaarden flyttede hun til Vittrupholm, hvor hun boede til sin Død 1701. Mikkel Suhr var Ritmester, da han i November 1720 fik kongeligt Skjøde paa Indløsningsretten til Konge-Konntienden af Buderup Sogn 18 Tdr. 1 Epr. „ Fdt. 1 Alb. og til Sognets Kirketiende 12 Tdr. Hartkorn som og til Gravlev Sogns Kirke- og Kongetiender, hver 12 Tdr. 3 Epr. 1 Fdt. 2½ Alb. Hartkorn, tillige med noget Vøndergods „ Tdr. 5 Epr. 1 Fdt. 1 Alb. Hartkorn, alt for 211 Rdlr. 15 Sk., i det der for Indløsningsretten til Kongetienderne gaves 4 Rdlr. Tønden og til Kirketienderne 2 Rdlr. Tønden. 3 April 1725 overdrog Ritmester Suhr til Generalmajor v. Lewegaus til Røstrup Indløsningsretten til Buderup og Gravlev Kirketiender for den udrede Sum 48 Rdlr. 5 Sk. 4 St. Ritmester Suhr døde 1726, og den 23de September f. A. folgtes Buderupholm med Gods til Christen Sørensen, der allerede i Maj 1728 Skjødede det hele til Thøger Benzon. Denne fik i Oktober 1746 Frederik den femtes Stabskæstse paa Særettingebenen for Sædebyderiet ved Buderupholm, som var givet i Maj f. A.; siden Christiaan den syvendes Tid er denne Særettingebene ikke fornyet. Den 17de Maj 1749 folgte Thøger Benzon Buderupholm til Pieter de Lange van Bergen fra Holland, som 1752 fik Skjøde derpaa. Han forøgede Vøndergødet 1751 ved at skjøde nogle Gaarde og Huse i Skjorpinge og Frær, blev optagen i den danske Adelsstand 1752 og døde 1757. 3 Aaret 1759 fik Kancelliraad Bjørn, Søn af Hofagent Bjørn paa Christianshavn, efter offentlig Salg 1758 Skjøde paa Gaard og Gods; han døde 1770 i en Alder af 32 Aar. Hans Enke Fru Dve Katrine Bjørn, Datter af Thøger Laussen til Bester Ladegaard, Høstemark og Egense Kloster og Karen Braae, havde derpaa Buderupholm indtil sin Død 1816; hun nød megen Agtelse i hele Egnen. En af van Bergens Sønner, der havde Lykt til at faa Buderupholm igjen, stal han friet til hende, men faaet Kurven. Teglgård, den tidligere omtalte Wils-gaard, kjøbte Kancelliraad Bjørn af Hans Alums Enke Mariane Lem-

BUDERUPHOLM,

i Jylland.

miche for 6,300 Rdlr. Denne Gaards Hartform var 11 $\frac{1}{2}$ Tde. Ager og Eng, 3 Tdr. Skovfjeld, 1 $\frac{1}{2}$ Tde. Møllefjeld; Vønderbogset i Skjorping og Gravelv Sogne udgjorde 31 Tde. 6 Skpr. med 4 Tdr. Skovfjeld og 1 $\frac{1}{2}$ Tde. Møllefjeld. Efter Fru Vjørns Død overtog Etatsraad Christian Kothé, yngste Søn af den bekendte Skribent Thyge Kothé til Thjbjerggaard og Karen Vjørn og Kommitteret i Rentekammeret, og Grosserer Payer Vuberupholm, og Kothé var da nær ved at sælge Teglggaard for 14,500 Rdlr.; men Handelen gif tilbage, fordi han endnu ikke var den virkelige Ejer. Kort efter overtog alle Fru Vjørns Arvinge Gaarden i Forening, og den 24de Juni 1820 fik Etatsraad Kothé Skjøde som Enejer for en Kjøbesum af 116,000 Rdlr.; i Lørdagsfeld (ved Kalundborg), som han den Gang ejede, toges Pant for 16,000 Rdlr. Men han maatte optage store Laan og endelig 1826 for Vantegæld affaa Gaard og Gods til „det extraordinære Laanefond“. Eige fra Fru Vjørns Død og indtil 1842 blev Vuberupholm i det hele taget ibe beholdt, og det er næsten utroligt, hvor galt det gif, imedens Statskassen havde bortforpagtet Gaarden. Endelig sæltes 1841 omtrent 1,300 Tønder Land af Gaardens store fra den og blev Statsejendom.

Den 1ste Marts 1842 solgtes derpaa Vuberupholm Hovedgaard med Gods til cand. phil. F. A. W. Dahl og M. T. Rübner for 100,200 Rdlr. 3 Aaret 1847 overtog Hr. Dahl Ejendommen for en Kjøbesum af 150,000 Rdlr. Det er i Særdeleshed fra den Tid af, at Gaardens Aving er bleven forbedret og ubdiedt, saa at det dyrkede Fladeindhold, der i Aaret 1842 ifkun udgjorde 200 Tdr. Land, nu er 450 Tdr. Land stort. Han døde den 21de Septbr. 1863, og efter hans sidste Villie tilhører nu Vuberupholm tillige med Teglggaard, Tønder og Vønderbogs hans ældste, endnu umyndige Søn Frederik Dahl.

Gaardens Hovedbygning er af Bindingsværk ligesom ogsaa Udhusene, og det hele er opført i Aarene 1730 og 1731 af Thøger Wenzon, efter at den vestre og den søndre Lønge vare afbrændte 1729 ved Stalbkarlens Uforsigtighed. Efter nogen Tids Forløb begyndte Grunden, hvis Underlag er meget dyndet, at synke, og Fru Vjørn maatte beskaarfag 1795 lade sætte nyt Tømmer i Løben. Hun lod da nebramme tyffe Egeflammer og nebrænke store Høvede Sten, tagne fra Eggholm Slots Levninger, for at danne et fastere Grundlag.

Hovedgaardens nuværende Ager og Engs Hartform udgjør 34 Tdr. 4 Skpr., og de 450 Tdr. Land Ager bestaa dels af gode Muldjorder, dels af muldsandede, opdyrkede Hebejorder med Underlag af Kalk og Sand; desuden har Gaarden et Fladeindhold af 137 Tdr. Land Eng, 30 Tdr. Land Skov, 100 Tdr. Land Mose og Kar og 135 Tdr. Land Hebe; i alt er Fladeindholdet 852 Tdr. Land. Aulsgaarden Teglggaard har 16 Tdr. 4 Skpr. 2 Fdk. Ager og Engs Hartform,

og Areal et 256 Tdr. Land Ager, muldsandede Jorder, 115 Tdr. Land Eng og Mose, 52 Tdr. Land Skov og 215 Tdr. Land Hebe, i alt 638 Tdr. Land; indtil 1842 udgjorde det dyrkede Areal ifkun omtrent 180 Tdr. Land.

Det til Vuberupholm hørende Vønderbogs udgjør nu 121 Tønder Hartform; men 1844 var det 237 Tdr. Hartform med Gammelstat 1,019 Rdlr. 77 Sk. Ogsaa høre til Gaarden de fire Kirker Vuberup, Gravelv, Skjorping og Frær med Kirketiender ligesom Vuberup og Gravelv Sogns Kongetiender. Det Tiende hævende Hartform er 434 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdk. 2 $\frac{1}{4}$ Alb., og det matrifulerede Hartform af Kongetienderne er 24 Tdr. 3 Skpr. 1 Fdk. 2 $\frac{1}{4}$ Alb., af Kirketienderne 46 Tdr. 6 Skpr. 3 Fdk. 1 $\frac{1}{2}$ Alb. Den aarlige Tiendeaagift er 162 Tdr. 5 Skpr. 3 Fdk. Rug, 213 Tdr. „ Skpr. 2 Fdk. Vg og 306 Tdr. 6 Skpr. Havre, der med Unbtagelse af 2 Tdr. 7 Skpr. Rug, 6 Tdr. 6 Skpr. Vg og 15 Tdr. 5 Skpr. Havre udredes efter Kapittelstært.

Den til Gaarden hørende Vandmølle var i forrige Hundrebaar i længe Tid Oliemølle, der, som det er omtalt, benyttedes til Sæbehyderi. 3 Aaret 1768 forpagtede Sæbehyderen i Aalborg denne Mølle, som holdt den ifte i Gang. Derimod forhøjede han Sæbeprisen, og Stapsdyrktningen opførte snart her. Da forandredes Oliemøllen til en Kornmølle, som endnu er i Gang; den Mand, der forestod Oliemøllen, var tillige Færgemand paa Vuberup Aa, og Færgen var saa stor, at den kunde rumme tre Vogne forspændte med Heste. 3 Kothés Tid flyttedes Vrohuset, der stod lige over for Haven, til sit nuværende Sted, og Taarnhuset, der var bygget over Indkjørelsen til Gaarden, nedredes, hvorved den vestre Lønge stilledes i to Dels. Samtidig hermed forspændt Vindebroen over Gravene, og Bejen ind til Gaarden broslagedes. 3 Stjället imellem Vuberupholms Mark og Gravelv Vgs Jorder stod en Port, som Kothé ligeledes lod nebtage; Husene, der ligge i Nærheden, kaldes endnu Porthusene. Broen over Vuberup Aa byggedes 1763; men den sank i den bløde Grund, hvidaarsag en med Sand ladet Fram nebrænkedes, og 24 store Pæle nebrammedes for at danne et fast Underlag, og dog kom man ikke videre, end at Broen vedblev at synke, saa at det ene Lag efter det andet maatte paaføres, indtil Broen endelig 1816 høvedes saa højt, at en Waal kunde sejle herunder. Den nuværende Bro er bygget 1836. — Paa Teglggaards Mark hændte det i Aaret 1845, da man vilde sænke en stor Sten og derfor grov omkring den, at nogle sjældne Odsfager af Guld kom for Dagens Lys, nemlig en Gæstring og to spirale Armbaand, hvis Vægt var over 16 Løb. En Skov paa Teglggaards Grund kaldes endnu Ebbe Galtts Skov, et Minde om Ridder Ebbe Galt, der skal have ejet Eggholm Slot og af sin Morbroder Kong Valdemar den første blev heurretet, fordi han havde voldtaget en Vønderbone, saaledes som en gammel Ræmpovise fortæller.

